

**LUCRĂRILE CELEI DE-A IX-A REUNIUNI
A COMISIEI MIXTE DE ISTORIE ROMÂNNO-SLOVACE**

(Alba Iulia, 19-23 septembrie 2011)

Comisia Mixtă de Istorie Româno-Slovacă, ce funcționează în baza acordurilor de colaborare dintre Academia Română și Academia Slovacă de Științe, și-a ținut – între 19-23 septembrie 2011, la Alba Iulia – cea de a IX-a Reuniune. Menționăm faptul că de la crearea acestei Comisii, în anul 1995, întrunirile ei s-au ținut alternativ în cele două țări, anual la început (Cluj-Napoca – 1996; Bratislava – 1997; Alba Iulia – 1998), pentru ca apoi să aibă loc o dată la doi ani (Bratislava – 2000; Alba Iulia – 2002, Bratislava – 2004; Arad-Nădlac – 2006; Bratislava – 2008). Datorită pensionării primului președinte al Părții Slovace, prof. Milan Krajčovič, în anul 2009, și numirii cu întârziere a actualului președinte, Stanislav Mičev, Comisia și-a ținut abia în septembrie 2011 lucrările ultimei sesiuni, după trei ani deci.

Partea Română a fost reprezentată la actuala Reuniune de prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, președinte; prof. dr. Eva Mârza, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, secretar, prof. dr. Constantin Hlihor, Universitatea din București, prof. dr. Vasile Pușcaș, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, conf. dr. Marcela Sălăgean, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, dr. Mihai Alexandrescu, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, prof. dr. Pavel Huszárík și prof. Nicoleta Alexandrina Huszárík de la Liceul din Nădlac, pr. drd. Juraj Vanko, Nădlac.

Partea Slovacă a sosit la Reuniune cu șase istorici: prof. dr. Stanislav Mičev, directorul Muzeului Insurecției Naționale Slovace din Banská Bystrica, președinte, dr. Marek Šyrný, secretar, conf. dr. Josef Bystrický, conf. dr. Miroslav Kmet, dr. Marian Uhrin și mgr. Bernadeta Ottmárová. Dintre aceștia, dr. Marek Šyrný și dr. Marian Uhrin sunt cercetători la Institutul de Istorie al Academiei Slovace de Științe din Bratislava, deplasarea lor efectuându-se în cadrul schimburilor interacademice dintre România și Slovacia pe anul 2011.

Sedinta de deschidere a avut loc în ziua de 20 septembrie 2011, cu care prilej cei doi copreședinți ai Comisiei au subliniat utilitatea existenței acesteia în promovarea dialogului istoriografic dintre cele două țări. Un cuvânt de salut a adresat prof. dr. ing. Moise Ioan Achim, rectorul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, gazda manifestării.

La lucrările Reuniunii au prezentat comunicări toți istoricii care au format cele două delegații, textul comunicărilor datorate prof. dr. Vasile Pușcaș, dr. Mihai Alexandrescu și prof. dr. Michal Smigl fiind rezumate de membri ai Comisiei participanți la lucrări.

Astfel, cu prilejul Reuniunii au fost prezentate următoarele comunicări: *Cercetările istorice din România din anii 2008-2010. Orientări și perspective* (Nicolae Edroiu); *Slovacistica în România (2008-2010)* (Eva Mârza); *Insurecția Națională Slovacă în contextul mișcării europene de rezistență* (Stanislav Mičev); *Consecințe geostrategice și geopolitice ale evenimentelor de la 23 august 1944 din România* (Constantin Hlihor); *Reacția aliaților occidentali și sovietici la evenimentele de la 23 august 1944 din România* (Marcela Sălăgean); *Unitățile blindate slovace și românești în vara anului 1944. O încercare comparativă* (Marian Uhrin); *Aspecte politice ale Insurecției Naționale Slovace* (Marek Šyrný); *Impactul evenimentelor de la 23 august 1944 din România în aria central-europeană* (Vasile Pușcaș); *Evenimentele de după 23 august 1944 reflectate în izvoare școlare și bisericești privitoare la slovacii din România* (Pavel Huszárík); *Evoluția pe frontul românesc în anul 1944 în relație cu Slovacia* (Jozef Bystrický); *Slovacii din România în perioada trecerii frontului* (Miroslav Kmet); *Analiza comparativă a convențiilor de armistițiu din Centrul și Sud-Estul Europei (1944-1945)* (Mihai Alexandrescu); *Detășamente de naționaliști ucraineni — activitatea în Slovacia și în România în*

„Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca”, tom LI, 2012, p. 459-780

timpul războiului și după război (Michal Šmigel); *Impactul schimbărilor din anii 1944-1945 asupra învățământului minorității slovace din România* (Nicoleta Alexandrina Huszárík); *Impactul Celui de Al Doilea Război Mondial asupra comunităților evanghelice slovace din România* (Juraj Vanko).

Comunicările au pus în valoare semnificația evenimentelor de la 23 august 1944 din România și a Insurecției Naționale Slovace din 29 august 1944, consecințele acestora asupra evoluției ulterioare a celor două țări și popoare, a acestei regiuni a Europei. Pe marginea comunicărilor s-au purtat aprinse dezbateri, efectuându-se un foarte benefic schimb de opinii asupra acestor fenomene istorice.

S-a hotărât publicarea într-un volum a textelor comunicărilor, în cele două limbi, română și slovacă, însoțite de rezumate în limba engleză.

Atât partea română, cât și cea slovacă au înmănat părții partenere volume și studii de istorie recent apărute. De altfel, cu prilejul Reuniunii s-a efectuat un foarte util schimb de informații bibliografice cu privire la cele mai recente apariții editoriale din ambele țări, referitoare la marile probleme care preocupă istoriografia contemporană.

Istoricii români și deopotrivă cei slovaci au apreciat în mod deosebit calitatea comunicărilor prezentate și a dezbaterilor purtate pe marginea lor, modul profesionist de organizare a lucrărilor Reuniunii.

Cu prilejul acestei Reuniuni, istoricii prezenți au vizitat monumentele istorice și muzeele din Alba Iulia, din împrejurimile acesteia, precum și mănăstirea de la Râmeț-Alba.

La încheierea lucrărilor, în ziua de 22 septembrie 2011, s-a semnat Protocolul Reuniunii, stabilindu-se ca următoarea Reuniune a Comisiei să se desfășoare la Banská Bystrica în septembrie 2012, pentru a se relua ritmul de până acum al activității acesteia.

Cele două părți s-au angajat să țină legătura între datele a două Reuniuni, să se informeze reciproc asupra aparițiilor unor lucrări istorice de interes pentru ambele istoriografii, să mențină contactul științific dintre ele. De asemenea, să publice cronici, dări de seamă și recenzii asupra activităților desfășurate și a studiilor istorice semnificative ce se publică în România și Slovacia.

Prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române
Președintele Părții Române în Comisia Mixtă de Istorie Româno-Slovacă

**CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ „RECENT STUDIES ON PAST AND PRESENT:
NEW SOURCES, NEW METHODS OR A NEW PUBLIC?”
(STUDII RECENTE DESPRE TRECUT ȘI PREZENT:
NOI SURSE, NOI METODE SAU UN NOU PUBLIC?)**

(București, 25-27 septembrie 2011)

Începutul toamnei anului 2011 a găsit Academia Română în plină activitate științifică. Mărturie a acestui fapt este conferința „Studii Recente despre Trecut și Prezent: Noi Surse, Noi Metode sau un Nou Public?”, construită în jurul proiectului POSDRU, ID 61104, *Științele socio-umane în contextul evoluției globalizate: dezvoltarea și implementarea programului de studii post-doctorale și de cercetare*, finanțat de UE și de Guvernul României. Obiectivul principal al acestui demers a fost crearea unei platforme sociale și academice de educație deschisă, concentrată pe conservarea tradițiilor și pe creativitatea modernă. Proiectul promovează dezvoltarea instituțională a studiilor avansate în domeniul științelor umane, științelor sociale și al moștenirii culturale, sub patronajul Academiei Române și supervizarea activă a câtorva dintre cei mai distinși specialiști români și europeni din domeniul academic și universitar, precum Ionel Haiduc, Peter Schreiner, Paolo Odorico, Gilles Veinstein, Konrad Gündisch, Alexandru Vulpe, Șerban Papacostea, Victor Spinei, Andrei Pleșu, Vasile Pușcaș, Vintilă Mihăilescu, István Horváth, Nicolae Edroiu, Ioan-Aurel Pop sau Marius Porumb.